

Т. О. Меліхова,
к. е. н., доцент, завідувач кафедри обліку, аналізу, оподаткування та аудиту,
Запорізька державна інженерна академія
А. С. Веровкіна,
магістрант ОА-17,
Запорізька державна інженерна академія

DOI: 10.32702/2306-6814.2019.1.24

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ ПЕРЕВІРКИ ГРОШОВИХ КОШТІВ У НАЦІОНАЛЬНІЙ ВАЛЮТІ

Т. Melikhova,
Head of the Department of Accounting, Analysis, Taxation and Audit, Cand. Sci. (Econ.), associate professor,
Zaporizhzhia State Engineering Academy
A. Verovkina,
magistrate AA-17, Zaporizhzhia State Engineering Academy

IMPROVEMENT OF CHECKING METHOD OF CASH ASSETS IN NATIONAL CURRENCY

Неможливо представити операційну, фінансову та інвестиційну діяльність підприємства без грошових коштів у національній валюті. Важливою умовою для забезпечення їх збереження та правильності здійснення обліку є вчасне та правильне документальне оформлення касових операцій при надходженні, вибутті та зберіганні грошових коштів на підприємстві. Для забезпечення цього необхідне проведення перевірки правильності, своєчасності та законності оформлення грошових коштів у національній валюті. Тому важливим питанням на сьогодні є методика аудиту грошових коштів у національній валюті для підвищення ефективності діяльності підприємства.

Метою роботи є удосконалення методики аудиту грошових коштів у національній валюті для підвищення ефективності діяльності підприємства.

Метою аудиту грошових коштів у національній валюті є встановлення законності, достовірності і доцільності здійснених операцій з грошовими коштами підприємства і правильності їх відображення в обліку. Метою аудиту грошових коштів у національній валюті є встановлення відповідності застосовуваної в організації методики обліку грошових коштів у національній валюті, що діють в Україні в періоді, коли відбувається перевірка, нормативним документам, для того щоб сформулювати думку про достовірність бухгалтерської звітності в усіх суттєвих аспектах.

Завдання проведення аудиту грошових коштів у національній валюті: перевірка правильності оформлення прибуткових та видаткових касових ордерів; перевірка своєчасності та повноти відображення руху готівки в касовій книзі та в звіті касира; перевірка дотримання встановленого ліміту готівки в касі; перевірка стану обліку касових операцій.

Удосконалена методика аудиту грошових коштів у національній валюті, яка на відміну від сучасних включає: анкету, загальний план проведення аудиту, програму аудиту, що дасть змогу аудиторам охопити всі аспекти обліку касових операцій на підприємстві, дослідити правильність, своєчасність, законність відображення в обліку грошових коштів у національній валюті, вчасно виявити порушення, провести якісний внутрішній аудит та підвищити ефективність діяльності підприємства. Крім того, для якісного подання інформації, розроблено робочі документи для перевірки грошових коштів у національній валюті.

It is impossible to imagine operating, financing and investing activity without cash assets in national currency. The important condition for providing their saving and correctness of carrying out of

accounting is well-timed and right execution of documentation of cash transactions when takings, outflow and keeping cash assets in the enterprise.

In order to provide this it is necessary to check correctness, well-timed and legality of execution of cash assets in national currency. Therefore today the crucial issue is the audit method of cash assets in national currency for increasing effectiveness of enterprise activity.

The aim of the article is the improvement of the audit method of cash assets in national currency for increasing effectiveness of enterprise activity.

The goal of audit of cash assets in national currency is the establishment of legality; reliability and appropriateness of carried out operations with cash assets of enterprise and correctness of their reflection in accounting. The goal of audit of cash assets in national currency is to establish accordance of accounting method of cash in national currency, which act in that period in Ukraine when the checking take place, to normative documents in order to form the opinion on the reliability of accounting in all significant aspects.

The tasks of carrying out audit of cash assets in national currency are: the checking of correctness of execution of cash warrant income and spending cash order; the checking of timeliness and completeness of reflection of cash flow in cash book and cashier's report; the checking of keeping with established cash limit in the cashier; the checking of the state of cash transactions accounting.

The improved audit method of cash assets in national currency, which in contrast to modern methods, includes questionnaire, general audit plan, and audit programme. It will allow the auditor to cover all aspects of cash transactions accounting in the enterprise, to investigate correctness, actuality, legality of the reflection of cash assets in national currency in accounting; to discover violation in time; to conduct quality internal audit and to increase the effectiveness of the enterprise. Moreover, the working papers for checking of cash assets in national currency were elaborated in order to provide quality reporting.

Ключові слова: аудит, грошові кошти, ефективність, касові операції, перевірка, програма, робочий документ.

Key words: audit, cash assets, effectiveness, cash transactions, checking, programme, working paper.

ВСТУП

Неможливо представити операційну, фінансову та інвестиційну діяльність підприємства без грошових коштів у національній валюті. Важливою умовою для забезпечення їх збереження та правильності здійснення обліку є вчасне та правильне документальне оформлення касових операцій при надходженні, вибутті та зберіганні грошових коштів на підприємстві. Для забезпечення цього необхідним є проведення перевірки правильності, своєчасності та законності оформлення грошових коштів у національній валюті. Тому важливим питанням на сьогодні є методика аудиту грошових коштів у національній валюті для підвищення ефективності діяльності підприємства.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Проблемними питаннями аудиту грошових коштів у національній валюті займалися такі вітчизняні та зарубіжні вчені: Бутинець Ф.Ф., Гончарук Я.А., Гордієнко Н.І., Давидов Г.М., Дерій В.А., Іванова Н.А., Карпенко М.Ю., Кулаковська Л.П., Макаренко А.П., Меліхова Т.О., Огійчук М.Ф., Піча Ю.В., Савченко В.Я., Сахарцева І.І., Усач Б.Ф. та інші. Автори розглядають таке питання зі своєї точки зору та акцентують увагу на різних

аспектах проведення аудиту грошових коштів у національній валюті. Проте саме питання розробки програми аудиту грошових коштів у національній валюті для підвищення ефективності підприємства розкрито недостатньо і потребує подальшого дослідження.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Метою роботи є розробка програми аудиту грошових коштів у національній валюті для підвищення ефективності діяльності підприємства.

Метою аудиту грошових коштів у національній валюті є встановлення законності, достовірності і доцільності здійснених операцій з грошовими коштами підприємства і правильності їх відображення в обліку. Метою аудиту грошових коштів у національній валюті є встановлення відповідності застосовуваної в організації методики обліку грошових коштів у національній валюті, що діють в Україні в періоді, коли відбувається перевірка, нормативним документам, для того щоб сформулювати думку про достовірність бухгалтерської звітності в усіх суттєвих аспектах.

Завдання проведення аудиту грошових коштів у національній валюті: перевірка правильності оформлення прибуткових та видаткових касових ордерів; перевірка своєчасності та повноти відображення руху готів-

Таблиця 1. Анкета перевірки грошових коштів у національній валюті

№	Зміст питання	Варіанти відповіді			
		Інформація відсутня	Так	Ні	Примітки
1	Скільки років Ви працюєте на підприємстві?				
	0-1				
	1-5				
2	Що впливає на розмір ліміту каси:				
	- обсяг касових оборотів (надходжень і витрат)				
	- установленні строки здачі готівки				
3	Надходження готівки до каси підприємства оформляється прибутковими касовими ордерами за формою № КО-1?				
	5 і більше				
	місцезнаходження підприємства				
4	Хто повинен підписувати ПКО:				
	- касир				
	- менеджер				
	- головний бухгалтер				
	- керівник				
5	Чи можна видавати грошові кошти особі, яка не зазначена у видатковому документі?				
	Одержувач				
	Керівник				
6	Видача грошей іншій особі здійснюється тільки за дорученням?				
7	Коли відкривається касова книга підприємством:				
	- кожного місяця				
	- кожного дня				
	- раз на квартал				
8	На якому рахунку обліковується «Каса в національній валюті»:				
	- 301				
	- 302				
	- 311				
9	Чи є на підприємстві наказ про облікову політику				
	Перевірка правильності обліку грошових коштів у національній валюті				
	Одержано з поточного рахунка в національній валюті готівку для різних цілей:				
10	- Дт 301 Кт 311				
	- Дт 311 Кт 302				
	- Дт 301 Кт 312				
11	Одержано готівку з поточного рахунка в іноземній валюті для виплати авансу з відрядження:				
	- Дт 311 Кт 301				
	- Дт 302 Кт 311				
12	Надійшла в касу виручка за продукцію власного виробництва:				
	- Дт 301 Кт 731				
	- Дт 311 Кт 361				
13	Отримано готівкою до каси внесок до статутного Фонду:				
	- Дт 301 Кт 40				
	- Дт 46 Кт 30				
14	Виплачено з каси працівникам підприємства заробітну плату:				
	- Дт 661 Кт 301				
	- Дт 301 Кт 311				
15	Повернуто гроші в касу підзвітними особами:				
	- Дт 301 Кт 311				
	- Дт 301 Кт 372				
16	Повернуто касиром нестачу грошових коштів у касу:				
	- Дт 301 Кт 661				
	- Дт 301 Кт 311				
17	Чи проводиться аналіз касових операцій?				
	- Дт 301 Кт 371				

ки в касовій книзі та в звіті касира; перевірка дотримання встановленого ліміту готівки в касі; перевірка стану обліку касових операцій.

Анкету перевірки операцій при аудиті грошових коштів у національній валюті подано в таблиці 1. У програмі аудиту грошових коштів у національній валюті

відображає основні процедури для вирішення основних завдань аудиторської перевірки.

Одержавши в процесі попереднього планування дані та необхідну інформацію, внутрішній аудитор починає розробку загального плану внутрішнього аудиту грошових коштів у національній валюті (табл. 2). Внутрішній

Таблиця 2. Форма загального плану проведення внутрішнього аудиту грошових коштів у національній валюті

Етапи аудиту	Процедури аудиту	ПІБ перевіряючого	Термін перевірки
1	2	3	4
Підготовчий	Анкетування, планування проведення аудиту касових операцій		
Основний	Перевірка правильності оформлення прибуткових та видаткових касових ордерів		
	Перевірка своєчасності та повноти відображення руху готівки в касовій книзі та в звіті касира		
	Перевірка дотримання встановленого ліміту готівки в касі		
	Перевірка стану обліку касових операцій		
Заключний	Документальне оформлення результатів перевірки		

аудит грошових коштів у національній валюті підприємства авторами рекомендується проводити в кілька етапів.

Процедури внутрішнього аудиту будуть залежати від рівня довіри до результатів попереднього внутрішнього аудиту. Якщо внутрішній аудит буде базуватися на даних попереднього внутрішнього аудиту, то необхідно уважно вивчити його робочі документи або детальний облік грошових коштів у національній валюті, чи адекватним був підхід попереднього внутрішнього аудитора. Робочу програму внутрішнього аудиту грошових коштів у національній валюті наведено в таблиці 3.

Таблиця 3. Форма програми внутрішнього аудиту касових операцій

Процедури аудиту	Мета внутрішнього аудиту	Завдання внутрішнього аудиту	Джерела інформації для аудиту	Код робочих документів	ПІБ перевіряючого	Термін проведення аудиту
1	2	3	4	5	6	7
Перевірка правильності оформлення прибуткових та видаткових касових ордерів	Впевнитися у правильності оформлення прибуткових та видаткових касових ордерів відповідно до Положення 148	- Перевірити наявність первинних документів; - перевірити заповнення усіх реквізитів у прибуткових та видаткових касових ордерах	Прибуткові касові ордери, видаткові касові ордери	РДКО-1.1, РДКО-1.2		
Перевірка своєчасності та повноти відображення руху готівки в касовій книзі та в звіті касира	Впевнитися у своєчасності та повноті відображення руху готівки в касовій книзі та в звіті касира	- Перевірити відповідність касової книги даним звіту касира; - перевірити правильність визначення залишків коштів на кінець дня у касовій книзі	Касова книга, звіт касира	РД-КО-2		
Перевірка дотримання встановленого ліміту готівки в касі	Впевнитися у дотриманні встановленого ліміту готівки в касі	Перевірити відповідність залишків готівки встановленому ліміту готівки в касі	Касова книга, розрахунок ліміту готівки в касі	РДКО-3		
Перевірка стану обліку касових операцій	Впевнитися у правильності обліку касових операцій	Перевірка правильності рознесення касових операцій до відповідних рахунків	Касова книга, прибуткові касові ордери, видаткові касові ордери, журнал 1, головна книга	РДКО-4		

Таблиця 4. Форма робочого документа внутрішнього аудитора РДКО-1.1 — перевірка правильності оформлення прибуткових касових ордерів

Наявність реквізитів у Прибутковому касовому ордері								
Номер документа	Дата складання	Сума, грн	Код цільового призначення	Від кого прийнято	Підпис		Кореспондуючий рахунок, субрахунок	Код аналітичного рахунку
					Гол. бухгалтера	Касира		

Таблиця 5. Форма робочого документа внутрішнього аудитора РДКО-1.2 — перевірка правильності оформлення видаткових касових ордерів

Наявність реквізитів у Видатковому касовому ордері										
Номер документа	Дата складання	Сума, грн	Код цільового призначення	Кому видано	Підпис				Кореспондуючий рахунок, субрахунок	Код аналітичного рахунку
					Керівника	Гол. бухгалтера	Касира	Одержувача		

Таблиця 6. Форма робочого документа внутрішнього аудитора РДКО-2 – перевірка своєчасності та повноти відображення руху готівки в касовій книзі та в звіті касира

Касова книга					Звіт касира					Відхилення	
Дата	Номер документа	Назва документа	Підпис	Сума, грн	Дата	Номер документа	Назва документа	Підпис	Сума, грн	Дата	Сума, грн

Таблиця 7. Форма робочого документа внутрішнього аудитора РДКО-3 – перевірка дотримання встановленого ліміту залишку готівки в касі (грн)

№ з/п	Період (дні)	Установлений ліміт каси, грн	Фактичні залишки готівки в касі, грн	У тому числі в дні виплат на оплату праці за видатковими відомостями, грн	Перевищення встановленого ліміту каси (колонка 4 - колонка 5 - колонка 3), грн
1	2	3	4	5	6

Таблиця 8. Форма робочого документа внутрішнього аудитора РДКО-4 – перевірка правильності відображення в обліку касових операцій

Зміст операцій	За даними підприємства			За даними внутрішньому аудиту			Виправлення		
	Дт	Кт	Сума, грн	Дт	Кт	Сума, грн	Дт	Кт	Сума, грн

Для вирішення поставлених завдань внутрішнього аудиту грошових коштів у національній валюті пропонуємо робочі документи внутрішнього аудитора, які, на думку авторів, стануть обґрунтованими доказами якісного внутрішнього аудиту грошових коштів у національній валюті (табл. 4 – 8).

ВИСНОВКИ

Удосконалена методика аудиту грошових коштів у національній валюті, яка на відміну від сучасних включає: анкету, загальний план проведення аудиту, програму аудиту, що дасть змогу аудитору охопити всі аспекти обліку касових операцій на підприємстві, дослідити правильність, своєчасність, законність відображення в обліку грошових коштів у національній валюті, вчасно виявити порушення, провести якісний внутрішній аудит та підвищити ефективність діяльності підприємства. Крім того, для якісного подання інформації, розроблені робочі документи для перевірки грошових коштів у національній валюті.

Література:

1. Макаренко А.П. Аудит: навч.-метод. посібник / А.П. Макаренко, Т.О. Меліхова, Г.М. Бескоста. — Запоріжжя: ЗДІА, 2016. — 184 с.
2. Макаренко А.П. Організація і методика аудит: навч.-метод. посібник / А.П. Макаренко, Т.О. Меліхова, Г.М. Бескоста. — Запоріжжя: ЗДІА, 2015. — 190 с.
3. Меліхова Т.О. Розробка програми аудиту касових операцій для підвищення ефективності діяльності підприємства / Т.О. Меліхова, Т.В. Манойло // Регіональна бізнес-економіка та управління. — 2013. — № 2. — С. 97—106.
4. Меліхова Т.О. Удосконалення документального забезпечення аудиту розрахунків з підзвітними особами з метою якісного проведення перевірки / К.О. Новосьолова // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України. — 2012. — Вип. 36. — С. 108—116.
5. Меліхова Т.О. Розробка програми аудиту ефективності використання основних засобів на підприємстві

/ Т.О Меліхова, О. Буркова // Економічний аналіз. — 2012. — Вип. 11. — Ч. 4. — С. 257—264.

6. Меліхова Т.О. Економічна безпека підприємства: формування, контроль, ефективність: монографія. — Херсон, Видавничий дім "Гельветика", 2018. — 632 с.

7. Меліхова Т.О. Удосконалення документування обліку розрахунків з покупцями та замовниками з метою зміцнення інформаційної безпеки підприємства / Т.О. Меліхова, Ф.О. Гавриленко. Інвестиції: практика та досвід. — 2018. — № 2. — С. 24—32.

8. Меліхова Т.О. Розробка програми аудиту виробничих запасів для підвищення фінансової безпеки підприємства / Т.О. Меліхова, Н.С. Ніколаєнко // Економіка та держава. — 2017. — № 1. — С. 51—55.

9. Меліхова Т.О. Удосконалення документального забезпечення аудиту розрахунків з підзвітними особами з метою якісного проведення перевірки / Т.О. Меліхова, К.О. Новосьолова // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України. — 2012. — Вип. 36. — С. 108—116.

10. Теорія і практика документування в обліку і аудиті: навч.-метод. посібник. — Ч. 2 / А. П. Макаренко, О.М. Панченко, Л.В. Таратута, Т.О. Меліхова, Л.А. Птіцина; ЗДІА. — Запоріжжя: ЗДІА, 2011. — 127 с.

11. Макаренко А.П. Теоретико-методичні основи та практичні підходи до вдосконалення аудиту лізингових операцій / А.П. Макаренко, Т.О. Меліхова // Економічний вісник Запорізької державної, 2016. — № 6. — С. 164—171.

12. Меліхова Т.О. Розробка програми аудиту податку на прибуток для підвищення фінансової безпеки підприємства / Т.О. Меліхова, М.М. Бикова // Агросвіт. — 2017. — № 1—2. — С. 19—25.

13. Меліхова Т.О. Розробка програми аудиту податку на додану вартість для підвищення фінансової безпеки підприємства / Т.О. Меліхова, М.Ю. Бойко // Інвестиції: практика та досвід. — 2017. — № 1. — С. 34—39.

14. Меліхова Т.О. Розробка програми аудиту екологічного податку для підвищення фінансової безпеки підприємства / Т.О. Меліхова, О.С. Зуб // Ефективна

економіка, 2016. — № 12 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?n=12&y=2016>

15. Подмешальська Ю.В. Удосконалення оцінки якості внутрішнього контролю на підприємстві / Ю.В. Подмешальська // Економічний вісник ЗДІА: збірник наукових праць. — Запоріжжя. — 2012. — № 2. — С. 106—114.

16. Салига С.Я. Аудит податків суб'єктів господарювання: монографія / С.Я. Салига, Т.О. Меліхова. — Запоріжжя: КПУ, 2011. — 224 с.

17. Меліхова Т.О. Розробка програми аудиту витрат на виробництво для підвищення фінансової безпеки підприємства / Т.О. Меліхова, В.В. Височина // Економіка та держава. — 2018. — № 1. — С. 69—75.

18. Меліхова Т.О. Внутрішній контроль виробничих запасів для своєчасного виявлення загроз в системі управління фінансової безпеки підприємства / Т.О. Меліхова, І.О. Федоров // Агросвіт. — 2018. — № 2. — С. 63—70.

19. Меліхова Т.О. Аналіз впливу податкового навантаження на рівень податкової безпеки підприємства / Т.О. Меліхова, О.В. Троян // Інвестиції: практика та досвід. — 2017. — № 20. — С. 33—37.

20. Макаренко А.П. Удосконалення аудиту короткострокової дебіторської заборгованості / А.П. Макаренко, Д.В. Ахмедова // Агросвіт: Науково-практичний журнал. — 2018. — № 2. — С. 45—51.

21. Макаренко А.П. Аудит доходів від реалізації продукції як дієвий підвищення ефективності діяльності підприємства / А.П. Макаренко, М.В. Кутова // Інвестиції: практика та досвід: Науково-практичний журнал. — 2018. — № 2. — С. 18—23.

22. Макаренко А.П. Удосконалення виробничих витрат на промислових підприємствах / А.П. Макаренко, С.А. Рамазанова // Економіка та держава Науково-практичний журнал. — 2018. — № 1. — С. 20—26.

References:

1. Makarenko, A.P. Melikhova, T. O. and Beskosta, H. M. (2016), *Audyt [Audit]*, ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.

2. Makarenko, A.P. Melikhova, T.O. and Beskosta, H.M. (2015), *Orhanizatsiya i metodyka audyt [Organization and method of audit]*, ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.

3. Melikhova, T.O. and Manojlo, T.V. (2013), "Develop a program audit of cash transactions to improve the efficiency of enterprise activity", *Rehional'na biznes-ekonomika ta upravlinnia*, vol. 2, pp. 97—106.

4. Melikhova, T.O. and Novos'olova, K.O. (2012), "Improvements documentary providing audit settlements with accountable persons for the purpose of quality inspection", *Problemy i perspektyvy rozvytku bankivskoi systemy Ukrainy*, vol. 36, pp. 108—116.

5. Melikhova, T.O. and Burkova, O. (2012), "Develop a program effectiveness audit of the use of fixed assets in the enterprise", *Ekonomichnyj analiz*, vol. 11, no. 4, pp. 257—264.

6. Melikhova, T.O. (2018), *Ekonomichna bezpeka pidpryyemstva: formyrovanye, kontrol, efektyvnist [Economic security of the enterprise: formation, control, efficiency]*, Kherson, Ukraine.

7. Melikhova, T.O. and Havrylenko, F.O. (2018), "Accompanied documenting of the region of rozrakhunkiv with purchases that the deputies of the merit of information about the security", *Investytsiyi: praktyka ta*

dosvid, vol. 2, pp. 24—32.

8. Melikhova, T.O. and Nikolayenko, N.S. (2017), "Development of an inventory audit program to increase financial security of the enterprise", *Ekonomika ta derzhava*, vol. 1, pp. 51—55.

9. Melikhova, T.O. and Novosolova, K.O. (2012) "Improvement of Documentary Provision of Audit of Payments with Accountable Persons for Quality Inspection", *Problemy i perspektyvy rozvytku bankivskoi systemy Ukrainy*, vol. 36, pp. 108—116.

10. Makarenko, A. P. Panchenko, O. M. Taratuta, L. V. and Melikhova, T.O. (2011), *Teoriya i praktyka dokumentuvannya v obliku i audyti*, [The theory and practice of documenting in accounting and audit], ZDIA, Zaporizhzhya, Ukraine.

11. Makarenko, A.P. and Melikhova, T.O. (2016) "Theoretical and methodological foundations and practical approaches to improving the audit of leasing operations", *Ekonomichnyy visnyk Zaporizkoyi derzhavnoyi inzhenernoyi akademiyi*, vol. 6, pp. 164—171.

12. Melikhova, T.O. and Bykova, M.M. (2017), "Development of a profit tax audit program to increase the financial safety of the enterprise", *Ahrosvit*, vol. 1—2, pp. 19—25.

13. Melikhova, T.O. and Boyko, M.YU. (2017), "Development of a program for the audit of value added tax to increase the financial safety of the enterprise", *Investytsiyi: praktyka ta dosvid*, vol. 1, pp. 34—39.

14. Melikhova, T.O. and Zub, O.S. (2016), "Development of Environmental Tax Audit Program for Increasing Financial Safety of an Enterprise", *Efektivna ekonomika*, <http://www.economy.nayka.com.ua/?n=12&y=2016>, vol. 12.

15. Podmeshalska, YU.V. (2012), "Improving the assessment of the quality of internal control at the enterprise", *Ekonomichnyy visnyk ZDIA: zbirnyk naukovykh prats*, vol. 2, pp. 106—114.

16. Salyha, S.YA. and Melikhova, T.O. (2011), "Audit of Taxes of Business Entities" KPU. Zaporizhzhya, Ukraine.

17. Melikhova, T.O. and Vysochyna, V.V. (2018), "Development of a program for auditing production costs to improve the financial safety of the enterprise", *Ekonomika ta derzhava*, vol. 1, pp. 69-75.

18. Melikhova, T.O. and Fedorov, I.O. (2018), "Internal control of inventory for timely detection of threats in the system of financial security management of the enterprise", *Ahrosvit*, vol. 2, pp. 63—70.

19. Melikhova, T.O. and Troyan, O.V. (2017), "Analysis of the impact of the tax burden on the level of tax security of the enterprise", *Investytsiyi: praktyka ta dosvid*, vol. 20, pp. 33—37.

20. Makarenko, A.P. and Akhmyedova, D.V. (2018), "Improving the audit of short-term receivables", *Ahrosvit*, vol. 2, pp. 45—51.

21. Makarenko, A.P. and Kutova, M.V. (2018), "Audit of income from sales of products as an effective increase in the efficiency of the enterprise", *Investytsiyi: praktyka ta dosvid*, vol. 2, pp. 18—23.

22. Makarenko, A.P. and Ramazanova, S.A. (2018), "Improvement of production costs at industrial enterprises", *Ekonomika ta derzhava*, vol. 1, pp. 20—26.

Стаття надійшла до редакції 21.12.2018 р.